

לשבור את השתיקה - מדווחים על חשיפה

שמירה על בריאות העובד ע"י העלאת מודעות
לדיווח על אירועי חשיפה לדם ו/ או נוזלי גוף

שני סוקולוב^{1,2}, שולמית זהבי², ד"ר אתי לוי דהרי³, ד"ר דוד ששה⁴, יאנה כץ⁵, ד"ר מנחם ביתן⁶
1. רכזת ניהול סיכונים מחוזית 2. רכזת מניעת זיהומים מחוזית 3. ראש מדור וירולוגיה במעבדה 4. זיהומולוג ארצי 5. אחות מחוזית 6. מנהל רפואי מחוזי

מחוז ירושלים, מאוחדת

ממצאים עיקריים:

106% כמות הדיווחים עלתה ב-

ב-12 החודשים לאחר תחילת ביצוע תוכנית
ההתערבות בהשוואה ל-12 החודשים הקודמים

24% מהנחשפים קיבלו בוסטר בשל כויל
נוגדנים ל-HBV שאינו מספק

100% מהחושפים נמצאו שליליים
ל-HCV, HBV ו-HIV

פילוח סקטוריאלי של הדיווחים:

40% - אחיות 19% - דיגום
27.3% - מרפאות שיניים 13.7% - סקטורים נוספים

מסקנות והמלצות:

ההתערבות שבוצעה הובילה לעליה ניכרת בדיווחי העובדים
על אירועי חשיפה לדם ונוזלי גוף, מה שמצביע על הצלחתה
בהגברת המודעות ובכך תרמה ישירות לבטיחות הצוות
המטפל.

מומלץ להמשיך בפעולות להעלאת המודעות כדי לשמר
ולהגביר את הדיווחים על אירועי חשיפה למען שמירה על
בטיחות הצוות המטפל.

רקע ומטרות:

• אירועי חשיפה לדם ו/או נוזלי גוף יכולים להתרחש בדרכים
שונות, כאשר הנפוצות כוללות דקירה ממחט שבאה במגע
עם דם או הפרשות אדם אחר וכן מגע של ריריות עם דם/
הפרשות.

• אירועים אלו מהווים סיכון משמעותי לעובד הנחשף
להידבקות במחלות זיהומיות כ-HIV, HBV, HCV.

• לפי חוזר משרד הבריאות, עובד שנחשף נדרש לדווח מיידית
על האירוע לממונה עליו, כדי להתחיל בתהליך הבירור הרפואי
בהקדם האפשרי בשל חלון הזמנים הצר למתן טיפול מונע.

• מחקרים מצביעים על כך שתת-דיווח נפוץ בקרב צוותים
רפואיים והוא מסכן את הנחשף בהדבקה. במהלך הדרכות
שנערכו, עלו התבטאויות הממחישות זאת:

"אנו נדקרים כל הזמן", "לא ידענו שצריך לדווח", "זה כזה
סיכון נמוך להידבקות שאין באמת צורך לדווח", "הדקירות זה
כמעט יומיומי, ממתי צריך לדווח?"

אמירות אלו משקפות את הצורך בהגברת המודעות לחשיבות
הדיווח כדי להבטיח מתן טיפול מונע בזמן ולהפחית את הסיכון
להדבקה במחלות זיהומיות.

• ברצוננו להעלות מודעות על הצורך בדיווח על אירועי חשיפה
בקרב עובדי מחוז ירושלים למען שמירה על בטיחות הצוות
המטפל.

שיטות

התערבות להעלאת המודעות:

• **מתן הדרכות:** הודרכו 472 עובדים ממגוון סקטורים
(אחיות, דיגום, מינהל, רפואה, רפואת שיניים ושיננות,
מרפאות בעיסוק, דיאטניות)

• **הפצת תרשים זרימה המסכם את הנוהל המוסדי
לטיפול באירועי חשיפה:**

✓ שליחה במייל לסקטורים שונים
✓ העברת פליירים צבעוניים לתלייה בחדרי הטיפול